

XXX. Kőrösi Csoma Sándor

Kárpát-medencei Földrajzverseny

2023

2024

FIGYELEM!!!

- **Munkaidő: 120 perc**
- **Semmilyen segédeszköz nem használható**
- **Csak tollal kitöltött, javításmentes megoldásokat fogadunk el.**

Tanulói adatlap (kitöltendő nyomtatott nagybetűkkel)

Versenyző neve:

Évfolyama:

Iskola neve:

Iskola címe:.....

Felkészítő tanár neve:

XXX. Kőrösi Csoma Sándor Kárpát-medencei földrajzverseny
I. forduló

A KAUKÁZUS-VIDÉK ORSZÁGAI
GRÚZIA/GEORGIA – ÖRMÉNYORSZÁG – AZERBAJDZSÁN

FIGYELEM!

A feladatsorban minden **földrajzi kifejezés a magyar nyelv szabályai szerint** írandó!

I. A Kaukázus-vidék államainak összehasonlítása

A 3 országot összevetve az alábbi megállapítások melyikre igazak? Az egyik megállapítás 2 országra igaz! Így összesen 16 X-et jelölj! Az ennél több jelölés mínusz pontokat jelent!

	Grúzia	Örményország	Azerbajdzsán
a, A legnagyobb népességű ország	☐	☐	☐
b, A Magyarországon is hivatalosan bejegyzett nemzetiség innen származik	☐	☐	☐
c, A Kaukázus-vidék legmagasabb pontja	☐	☐	☐
d, Keresztény vallásúak élnek többségben (2 jelölés)	☐	☐	☐
e, Itt van a kaukázusi államok legnépesebb városa	☐	☐	☐
f, Zászlójának egyik színe hivatalosan: barackszín	☐	☐	☐
g, Nemzeti valutája a dram	☐	☐	☐
h, Földrajzi értelmezés szerint is tengerparti ország	☐	☐	☐
i, A legnagyobb területű ország	☐	☐	☐
j, Címerében az egyik szomszédos ország csúcsa szerepel	☐	☐	☐
k, Jelentős földgáz- és kőolajtermelő ország	☐	☐	☐
l, A világ legkorábbinak tartott keresztény állama	☐	☐	☐
m, Az 1 főre jutó GDP itt a legmagasabb (2021. CIA)	☐	☐	☐
n, Az ország egy részén mediterrán éghajlat uralkodik	☐	☐	☐
o, Itt található a világ legmélyebb barlangja	☐	☐	☐

(16 pont)

II. Akrosztichon

A -be írd be a helyes megfejtéseket! Minden egy betűnek felel meg. A vastagon szedett -ben lévő betűk összeolvasva egy 2 szóból álló földrajzi nevet alkotnak.

A megfejtések a magyar nyelv szabályai szerint írt formában passzolnak a -ek számával, de a más formában írt helyes válaszok is pontot érnek!

Európa legnagyobb magashegységi tava (1900 méteren)

Az Örmény-magasföld leggyakoribb közete

De jure nem, de facto létező önálló államalakulat Grúzia területén

Örmény származású magyar altábornagy, a 13 aradi vértanú egyike

Örményország legmagasabb csúcsa

Grúzia középkori nemzeti költője, Tbiliszi híres sugárútjának névadója (Sota)

Grúzia legnagyobb kikötővárosa

Barlangváros Dél-Grúziában

Az örmény katolikus vallás központja

Grúzia nemzeti valutája

Északi része Oroszországhoz tartozik, déli része „szakadár állam” Grúziában

A tűzimádók templomának városa

Joszf Visszarionovics Dzsugasvili

A legnagyobb, Fekete-tengerbe ömlő folyó a Kaukázus-vidéken

Az egyik legértékesebb kolostor Grúziában (UNESCO Világörökség)

Bakutól északra lévő város, ahol 1988-ban az örmény-azeri konfliktus kirobbant

A vitatott hovatartozású Hegyi-Karabah fővárosa

Tenger, ami valójában tó

Azerbajdzsán fő folyója

Város, ahol a legtöbb mecset található a Kaukázus-vidéken

Azerbajdzsán legdélibb alföldjének központi városa

Sztálin szülővárosa

A görög mitológia szerint Prométheuszt ehhez a hegyhez láncolták az istenek

Félsziget, a Kaukázus-vidék legkeletibb pontja

A -ben szereplő betűk összeolvasva:

A kifejezés magyar jelentése?

(24+2=26 pont)

III. Szellemi TOTÓ (Karikázd be a helyes válaszokat!)

- Melyik ókori kereskedelmi útvonal vezetett a Kaukázus-vidéken?
 - Hanza-út
 - Selyemút
 - Borostyánút
- Melyik az az ország, amelynek területe nagyobb, mint Magyarország fele?
 - csak Azerbajdzsán
 - Grúzia és Azerbajdzsán
 - mindhárom ország
- Melyik hegységrendszerhez tartozik a Kaukázus?
 - Kaledóniai-hegységrendszer
 - Variszkuszi-hegységrendszer
 - Eurázsiai-hegységrendszer
- Keletkezés szerint melyik kategóriába tartozik a Kaukázus?
 - poliantiklinális takaróredős gyűrthegeység
 - láncos röghegeység
 - egyszerű gyűrthegeység
- Melyik országban jellemzők a sárvulkánok?
 - Azerbajdzsán
 - Grúzia
 - Örményország

6. Melyik ország zászlójában van a legkevesebb szín?
 - a, Azerbajdzsán
 - b, Grúzia
 - c, Örményország
7. Azerbajdzsánban melyik vallás a legelterjedtebb?
 - a, ortodox keresztény
 - b, zoroasztrizmus
 - c, iszlám
8. A 3 ország összességében melyik sportágban szerezte a legtöbb érmet az olimpiákon?
 - a, birkózás
 - b, lövészet
 - c, súlyemelés
9. Melyik városban működik az Ararat konyakgyár/pincészet?
 - a, Tbiliszi
 - b, Baku
 - c, Jereván
10. Melyik gyümölcs latin nevében szerepel Örményország?
 - a, kajszibarack
 - b, cseresznye
 - c, dió
11. Melyik ételt nevezik a „grúz pizzának”?
 - a, csurshella
 - b, hacsapuri
 - c, khinkali
12. Melyik város a szőlőtermesztés, illetve borkészítés nagy központja?
 - a, Telavi
 - b, Saki
 - c, Mestia
13. Melyik ország „a tűz országa”?
 - a, Azerbajdzsán
 - b, Grúzia
 - c, Örményország

14. Melyik országnak NINCS kikötővárosa?
a, Azerbajdzsán
b, Grúzia
c, Örményország
15. Melyik hegység tartozik a Variszkuszi-hegységrendszerhez?
a, Magas-Kaukázus
b, Szurami-hegység
c, Kis-Kaukázus
16. Miről híres Borjomi?
a, bor
b, konyak
c, ásványvíz
17. Melyik ország szerezte a legtöbb érmet eddig az olimpiai játékokon?
a, Azerbajdzsán
b, Grúzia
c, Örményország
18. Melyik országból származnak a legsikeresebb férfi sakkozók?
a, Azerbajdzsán
b, Grúzia
c, Örményország
19. Ha Magyarországon éppen dél van, mennyi az idő Bakuban?
a, 13.00 óra
b, 15.00 óra
c, 9.00 óra
20. Melyik országnak a legfontosabb külkereskedelmi partnere Oroszország (export-import együtt)?
a, Azerbajdzsán
b, Grúzia
c, Örményország

(20 pont)

IV. Kakukktójs

A következő fogalmak – 1-1 kivételével – valamilyen logikai alapon összetartoznak. Karikázd be annak a betűjelét, amelyik **nem illik** a többi közé! Indokold válaszod!

1. a) Mzcheta
b) Gori
c) Zvartnoc
d) Geghard-kolostor
e) Gelati-kolostor

.....

2. a) csacsá
b) csurcshele
c) lavas
d) khinkali
e) hacsapuri

.....

3. a) Agárdy Gábor
b) Csiky Gergely
c) Hollósy Simon
d) Kacsóh Pongrád
e) Sinkovics Imre

.....

4. a) Enguri
b) Araksz
c) Mtkvari
d) Szevan
e) Razdan

.....

5. a) Cher
b) Kim Kardashian
c) Jennifer Aniston
d) Andre Agassi
e) Charles Aznavour

.....

6. a) Dilijan
b) Gobustan
c) Aragac
d) Borjomi-Kharagauli
e) Tusheti

.....

7. a) Maja Csiburdanidze
b) Nona Gaprindasvili
c) Henrich Mhitarjan
d) Levon Aronjan
e) Tigran Petroszjan

.....

8. a) Kazbek
b) Elbrusz
c) Dzsangi-Tau
d) Ushba
e) Skara

.....

(8 pont)

V. Mennyiségi összehasonlítás

Az alábbi feladatoknál két mennyiség nagyságrendi viszonyát kell eldöntened!

A választási lehetőségek:

A = "a" nagyobb, mint "b"

B = "b" nagyobb, mint "a"

C = "a" és "b" egyforma, vagy közel azonos

A helyes válasz betűjelét írd a feladat előtti kipontozott vonalra!

- 1. a, Az 1 főre jutó GDP Grúziában
b, Az 1 főre jutó GDP Örményországban
- 2. a, Az eljegesedett területek aránya a Kaukázusban
b, Az eljegesedett területek aránya az Alpokban
- 3. a, A csapadék évi mennyisége Batumiban
b, A csapadék évi mennyisége Bakuban
- 4. a, A földrengések gyakorisága a Kaukázusban
b, A földrengések gyakorisága Magyarországon
- 5. a, Azerbajdzsán fővárosának lakosság száma
b, Grúzia fővárosának lakosság száma
- 6. a, A jelenlegi független Grúzia létrejöttének éve
b, A jelenlegi független Örményország létrejöttének éve
- 7. a, Az 1915-ben kezdődő örmény genocídium halálos áldozatainak száma
b, Az 2008. évi grúz-orosz háború halálos áldozatainak száma
- 8. a, A növényzeti változatosság a Fekete-tenger partvidékén
b, A növényzeti változatosság a Kaszpi-tenger partvidékén

(8 x 1 = 8 pont)

VI. Párosítások

a) Párosítsd az építészeti és természeti értékeket a topográfiai fogalmakkal, jelöld betűjelüket a pontozott vonalon!

1. Lángtornyok		A. Mzcheta
2. Atasgah-tűztemplom		B. Jereván
3. Matenadaran		C. Gobustan NP
4. Narikala-vár		D. Garni
5. Síkőzpont		E. Maraza
6. Gergeti-kolostor		F. Kazbek
7. Diri baba mauzóleuma		G. Baku
8. sárvulkánok		H. Szurahan
9. Sveti Choheli-templom		I. Tbiliszi
10. „Örmény Akropolisz”		K. Gudauri

(10 pont)

b) Párosítsd a híres embereket foglalkozásukkal, tevékenységükkel! Jelöld betűjelüket a pontozott vonalon!

1. Kim Kardashian		A. női sakkozó
2. Aram Hacsaturjan		B. férfi sakkozó
3. Cher (Cherilyn Sarkisian)		C. rockzene
4. Levon Aronjan		D. zeneszerző
5. Maja Csiburidanidze		E. labdarúgó
6. Henrih Mhitarjan		F. katona, tábornok
7. System of a Down		G. festészet
8. Mihail Hergiani		H. modell-üzletasszony
9. John Shalikasvili		I. politikus, államelnök
10. Hollósy Simon		K. politikus, kommunista diktátor
11. Alijev		L. hegymászó
12. Sztálin		M. popénekesnő

(12 pont)

Max: 100 pont